

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Stockholm 2008-02-08

Vår referens: Socialdepartementet
Anders Pettersson 103 33 Stockholm

Remissvar – Bo för att leva SOU 2007:103

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Vi är drygt 28 000 medlemmar i lokalföreningar runt om i landet. Personer med utvecklingsstörning och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn.

Riksförbundet FUB välkomnar Äldreboendedelegationens uttryck om behov av åtgärder för att stimulera utvecklingen av bostäder och boendemiljöer anpassade till äldres behov.

Vi instämmer i delegationens syn på behovet av bostäder med olika utformning och service men vill även i det sammanhanget särskilt lyfta fram den grupp av människor vår organisation företräder. Personer med utvecklingsstörning och i detta sammanhang äldre personer med utvecklingsstörning fordrar många gånger särskild anpassning och utformning av sin bostad. I lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade finns bland insatserna enligt 9 § punkt 9 angivet rätten till bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna. I propositionen till lagen kan man bland annat läsa:

”Ingen annan enskild faktor kan sägas ha så stor betydelse för känslan av den egna identiteten som den egna bostaden. Det är i bostaden man normalt tillgodoser sina mest elementära behov och bostaden är för de flesta människor tillsammans med arbetet den plattform från vilken man skapar relationer med andra människor och deltar i samhällslivet. Många personer med omfattande funktionshinder tillbringar en stor del av sin dag i det egna hemmet. Därför är bostaden många gånger ännu mer betydelsefull för personer med funktionshinder än den är för icke funktionshindrade personer”

För att människor med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv även under sin ålderdom fordras att begreppen om goda levnadsvillkor enligt LSS-lagen säkerställs inom det särskilda boendet eller trygghetsboendet som erbjuds när den egna bostaden, bostaden med särskild service eller en annan anpassad bostad inte längre är att föredra för den enskilde. Principen om den ”lilla gruppens” betydelse är viktig att lyfta fram när man söker lösningar för personer med utvecklingsstörning. Boendemiljöer med 3-5 personer är därför att föredra.

Eftersom denna grupp av människor i de flesta fall rent ekonomiskt är mindre resursstarka än sina generationskamrater är det viktigt att samhället ger förutsättningar för att även denna grupp ges

möjlighet till ett tryggt och bra boende. Det är därför vi idag med en viss rädsla konstaterar att de förändringar som föreslagits inom ramen för statliga bostadssubventioner kan komma att leda till ändrade prioriteringar i bostadsproduktionen. En förskjutning mot fler bostadsrätter i förhållande till hyresrätter kan bli mycket kännbart för inte minst den grupp vår organisation företräder.

Förutom bostadens utformning och sammansättning är det av stor betydelse att lyfta fram den särskilda kompetens hos personalen som erfordras för att personer med utvecklingsstörning ska få sina behov tillgodosedda. Det är viktigt att man utgår ifrån en bemanning av personal med god kompetens om utvecklingsstörning med kompletterande utbildning inom äldreomsorg när bostäder av olika slag ska erbjudas äldre personer med utvecklingsstörning.

Sammanfattningsvis:

För att äldre personer med utvecklingsstörning ska kunna erhålla goda levnadsvillkor under sin ålderdom vill vi särskilt lyfta fram:

- den ”lilla gruppens” betydelse
- de ekonomiska förutsättningarna
- behovet av personal med kompetens om utvecklingsstörning

Riksförbundet för Barn, Ungdomar och Vuxna med utvecklingsstörning, FUB

Anna-Lena Krook
Förbundsordförande